

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ
19.03.2025 година

И горната инстанция отмени прекратяването на разследването за замърсяването на Варненското езеро

Варненският апелативен съд потвърди определение на Окръжен съд – Варна, с което е било отменено прокурорско постановление за прекратяване на наказателно производство, водено срещу Иван П. Съдебният акт на първата инстанция бе атакуван и от двете страни – обвиняемия и прокуратурата.

Първоначално по досъдебното производство е била разследвана по-широкообхватна престъпна дейност: документна измама, длъжностно престъпление, безстопанственост и замърсяване на околната среда, извършени от три лица. След разделяне на материалите, в предмета на разследване е останало замърсяването на Варненското езеро, в резултат от прекъсване на тръбопровод за отпадни води и произтеклите от това материални щети. След като Окръжният съд е върнал производството на прокуратурата, тя е внесла нов обвинителен акт само срещу Иван П., с повдигнати две обвинения. Като длъжностно лице той не положил достатъчно грижи за ръководенето, управлението, стопанисването или запазването на повереното му имущество и от това е последвала повреда в особено големи размери. Второто деяние е за допускане да се замърсят вътрешни морски води, което ги е направило негодни за използване. Съдът втори път е върнал делото на държавното обвинение за отстраняване на съществени процесуални нарушения. През октомври миналата година обаче прокурорът е прекратил наказателното производство, като е счел, че възведените обвинения са несъставомерни. Окръжният съд обаче е на мнение, че фактическата обстановка остава неясна и не може да бъде даден обоснован отговор проявена ли е безстопанственост от кмета на Община Варна. Първата инстанция е отменила прокурорското постановление и именно тази отмяна е предмет на настоящото въззивно производство.

Замърсяването на вътрешните морски води е безспорно установено за периода август 2019 г. – септември 2020 г. Изяснено е също, че за съществуването на потенциална опасност от екологично замърсяване Иван П. е узнал още през 2015 г. Твърдението на държавното обвинение в постановлението за прекратяване, че разследването не е установило бездействие на обвиняемия, довело пряко до замърсяването, не отчита липсата на предприети каквито и да било адекватни мерки в период над 4 години, чрез които то да бъде избегнато.

Апелативният съд обръща внимание на няколко безспорни факта. Тръбопроводът е бил собственост на Община Варна. В отклонение от проекта той не бил изцяло вкопан под дъното на Варненското езеро, а е положен върху него. Това несъответствие било констатирано трикратно - през 2014, 2015 и 2019 г. Обвиняемият в служебното си качество е узнал за неточното изпълнение на строежа още през юли 2015 г. Съгласно Закона за устройство на територията при обстоятелства, застрашаващи даден обект с увреждане или разрушаване, собственикът предприема незабавни действия за тяхното предотвратяване. „Полагането на тръбопровода по дъното на Варненското езеро, вместо да бъде вкопан на предвидената проектна дълбочина, очевидно застрашава целостта му предвид интензивното корабоплаване в района, а от там обуславя риск от една страна за плавателната дейност, а от друга за околната среда предвид

потенциалната възможност от прекъсване и излив“, е записано в определението на Апелативния съд.

В постановлението на прокурора не е обоснован изводът защо бездействието на собственика не може да се обвърже с настъпилите обществено опасни последици – заплатената сума за отстраняване на щетите от аварията и замърсяването на околната среда. Макар изрично сезиран, обвиняемият е отговорил, че евентуалните ремонтни дейности се усложняват, тъй като тръбопроводът е под дъното на езерото. В крайна сметка не било предприето нищо.

От постановлението на прокурора не може да се разбере, дали Иван П. е сторил всичко в рамките на своите правомощия и въпреки това е последвал обществено опасен резултат, или че е бездействал, поради това че законите не изискват от него реални фактически или правни действия, и при каквото и да е поведение, аварията и замърсяването биха били неизбежни.

Не може да бъде обяснено поведението на прокуратурата, при едни и същи факти, в резултат на действията по разследването и без приобщаването на нови доказателства, два пъти да се позове на тях, като изготви обвинителен акт и повдигне обвинение, а на третия път да изготви постановление за прекратяване на наказателното производство, смята Апелативният съд. Ако обвинението продължава да счита, че наказателното производство следва да бъде прекратено, то трябва ясно и правно аргументирано да обвърже фактическата обстановка с изводите си за несъставомерност, като посочи точно основание за взетото решение – дали приема, че не е извършено престъпление, или че е извършено такова, но не обвиняемият е неговият автор.

По тези съображения съставът на Апелативния съд във Варна счита проверявания съдебен акт за законосъобразен и правилен, и го потвърди. Определението е окончателно.

Пресслужба